

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS PATIKIMUMO DEKLARACIJŲ JURIDINIAMS ASMENIMS, NORINTIEMS
DALYVAUTI ŠIAURĖS ATLANTO SUTARTIES ORGANIZACIJOS KONKURSUOSE,
IŠDAVIMO PAGRINDŲ ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PROJEKTO IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS 1998 M. LIEPOS 23 D. NUTARIMO NR. 921 „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJOS NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(TAP-20-749, 20-750; TAIS Nr. 20-2748(2), 19-12700(4))**

2020-05-31 Nr. NV-1482

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, siūlome projekto rengėjams patikslinti projektus atsižvelgiant į žemiau pateiktus pasiūlymus:

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo įgyvendinimo“ projekto

1. Lietuvos Respublikos patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo (toliau – Įstatymas) 4 straipsnio 2 dalyje ir 5 straipsnio 9 dalyje nurodyta, kad Vyriausybė nustato tam tikras *tvarkas (tvarką)*, tuo tarpu projektu 1 punktu siūloma patvirtinti Informacijos apie skelbiamą Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursą pateikimo ir patikimumo deklaracijos išdavimo *taisykles*. Todėl reikėtų tikslinti projekto pavadinimą ir visame projekte vartoti tvarkos / tvarkos aprašo / aprašo formuluotes.

2. Projekto 2 punkte siūlomo nuostata „ne mažiau kaip du atstovai“ yra pernelyg neapibrėžta ir praktikoje gali pažeisti institucijų lygiavėrio atstovavimo principą. Didesnis šios institucijos atstovų skaičius Komisijoje gal būt reikalingas siekiant užtikrinti veiksmingą Komisijos darbą, tačiau vis vien Vyriausybė turėtų nustatyti tikslų Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos atstovų Komisijoje skaičių (du arba, jei yra priežasčių, tris).

3. Taisyklių 1 punktą siūlytume dėstyti atliekamų veiksmų eilės tvarka, t.y. reglamentuoja informacijos <...> pateikimo, prašymo išduoti patikimumo deklaraciją ir kartu su juo teikiamų dokumentų pateikimo, nagrinėjimo, juridinių asmenų, norinčių dalyvauti NATO konkursuose, finansinio, techninio, profesinio ir saugumo patikimumo įvertinimo, patikimumo deklaracijos išdavimo, taip pat informacijos apie patikimumo deklaracijos galiojimo panaikinimą pateikimo NATO konkursą rengiančiai institucijai ir juridiniam asmeniui, kuriam išduota patikimumo deklaracija, tvarką.

4. Taisyklių 3 punkte vietoj „konkurso organizatorių“ siūlome rašyti Įstatyme ir Taisyklėse (pvz., 4 punkte) vartojamą sąvoką „NATO konkursą rengiančią instituciją“ arba „konkurso

organizatorių (NATO konkursą rengiančią instituciją)“. Taip pat lieka neaišku, kokių įstaigų ir (ar) institucijų svetainėse turi būti skelbiama informacija apie NATO konkursą. Atkreipiame dėmesį, kad projekte taip pat vartojamas neteisinga sąvoka „NATO konkursą skelbianti organizacija“.

5. Taisyklių 5 ir 15 punktuose reikėtų rašyti „užsienio *valstybių* diplomatinėms atstovybėms“. Be to, lieka neapibrėžta, kurių (juk ne visų) užsienio valstybių diplomatinėms atstovybėms tokia informacija yra teikiama.

6. Taisyklių 6 punkte nėra aiški ir tiksli formuluotė „patvirtinti prašyme nurodyto juridinio asmens patikimumą“, nes neaišku, kokiame prašyme. Siūlome ją tikslinti pagal Įstatymo nuostatas ir nurodyti „arba NATO konkursą rengiančios institucijos prašymu patvirtinti juridinio asmens finansinį, techninį, profesinį ir saugumo patikimumą“. Taip pat šį punktą (ir 7 punktą) reiktų patikslinti nurodant Taisyklių 12 punktą.

7. Siūlome tikslinti Taisyklių 7 punktą. Siūloma formuluotė „Jeigu informacijoje apie skelbiamą NATO konkursą nurodoma data, iki kurios Įgaliota institucija NATO konkursą rengiančiai institucijai turi <...> patvirtinti prašyme nurodyto juridinio asmens patikimumą, Įgaliota institucija <...> taip pat nurodo galutinę datą, iki kurios juridiniai asmenys gali kreiptis su prašymu išduoti patikimumo deklaraciją“. Atkreipiame dėmesį, kad tokius „prašyme nurodytus asmenis“ nurodo NATO konkursą rengianti institucija, todėl ar ne ji turėtų kreiptis į Įgaliotąją instituciją, kai tik žinos juridinius asmenis, kurie dalyvauja konkurse.

8. Taisyklių 6 ir 7 punktuose kalbant apie tą pačią informaciją yra nurodoma, kad ji turi būti paskelbta, atitinkamai, Taisyklių 7 ir 8 punktuose / Taisyklių 8 ir 9 punktuose nurodyta tvarka. Manytume, kad turėtų būti nurodomi tie patys punktai, o greičiausiai vienintelis 8 punktas, kuris kalba ne apie informaciją, kuri turi būti nurodyta, o apie jos paskelbimo tvarką. Tuo labiau nuoroda į 9 punktą yra netinkama, nes jame dėstomas tvarka, kai informaciją skelbia ne Įgaliota institucija, o viešoji įstaiga.

9. Siūlome įvertinti Taisyklių 8 punkte vartojamą frazę „6 ir (ar) 7 punktuose“, nes veikiausiai negali būti atveju, kai bus skelbiama tik 6 ar tik 7 punkte nurodyta informacija. Tokiu atveju reikėtų rašyti „6 ir 7 punktuose“.

10. Taisyklių 9 punkte frazę „patvirtinimo prašyme nurodyto juridinio asmens patikimumą pateikimo terminas“ siūlome rašyti „prašyme nurodyto juridinio asmens patikimumo patvirtinimo pateikimo terminas“.

11. Siūlome tikslinti Taisyklių 10 punktą atsisakant (arba tikslinant) nuostatą, kad „kai terminas yra per trumpas, kad prašymas išduoti patikimumo deklaraciją būtų išnagrinėtas Įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nustatytais terminais, informacija apie skelbiamą NATO konkursą Įgaliotos institucijos ir VšĮ „Versli Lietuva“ interneto svetainėse neskelbiama“. Tokia nuostata visiškai neatsižvelgia į faktą, kad dalis juridinių asmenų gali turėti metus laiko galiojančią patikimumo deklaraciją ir, sužinoję paskelbtą informaciją, galėtų laiku sudalyvauti konkurse.

12. Siūlome tikslinti 13 punkte vartojamą sąvoką „asmenys, įstaigos ar organizacijos“, nes, visų pirma, įstaigos ir organizacijos taip pat yra asmenys, antra ji neatitinka Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatyme naudojamų sąvokų ir, trečia, toks asmenų „derinys“ nėra vartojamas nei įstatymuose, nei Vyriausybės nutarimuose.

13. Taisyklių 16 ir 17 punktai turėtų būti patikslinti pagal šios išvados 6 ir 7 punktus.

14. Siūlome įsivertinti, ar Taisyklių 18 punkte numatyta Įgaliotos institucijos pareiga atrinkti tuos tiekėjus, kurie „vykdo su NATO konkurso objektu susijusių sričių veiklą“ yra pakankamai aiški, kad nebūtų selektyviai ir subjektyviai atrenkami tiekėjai, ir realiai įvykdoma atsižvelgiant į Įgaliotos institucijos disponuojamą informaciją.

15. Abejotume, ar tinkama teisėkūros praktika Taisyklių 18 punkte dėstyti atvejus, kai Įgaliota institucija gali naudotis informacine sistema, ir atvejus, kai įgaliota institucija negali naudotis informacine sistema. Atsižvelgiant į Nutarimo projekto 5.2 papunktyje siūlomo įsigaliojimo datos motyvus, turėtų būti preziumuojama, kad Įgaliota institucija nuo šios dienos galės naudotis informacine sistema.

16. Taisyklių 18 ir 19 punktuose vartojamos dvi skirtingos sąvokos informacija ir duomenys, nors reguliuojamas tas pats objektas.

17. Taisyklių 22 ir 23 punktai nedera tarpusavyje: 22 punktas yra skirtas juridiniam asmeniui, *neturinčiam tiekėjo patikimumo pažymėjimo*, tačiau pagal jį toks juridinis asmuo neturės pateikti dalies informacijos, kurią teiks juridinis asmuo, turintis tiekėjo patikimumo pažymėjimą. Jei 22 punktas apima abiejų kategorijų juridinius asmenis (turinčius ir neturinčius tiekėjo patikimumo pažymėjimo, nes prie jo nenurodyta, kad jis skirtas tiems juridiniams asmenims, kurie turi tiekėjo patikimumo pažymėjimą), tai tuomet 23 punkte nėra logikos kartoti, darant nuorodą į 22 punktą, kokius dokumentus turi pateikti juridinis asmuo, neturintis tiekėjo patikimumo pažymėjimo, o būtina parašyti tik papildomai pateiktinus dokumentus ir informaciją.

18. Siūlome tikslinti III skyriaus pavadinimą, nes jame nurodomi ne tik kartu pateikiami dokumentai, bet ir pats prašymas bei informacija (pvz., Dokumentai ir informacija, teikiami prašant išduoti patikimumo deklaraciją).

19. Taisyklių 23.2 papunktyje iš esmės įvardijami asmenys, kurie Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkte yra įvardijami kaip su juridiniu asmeniu susiję asmenys. Jeigu 22.4 papunktyje vartojama ši sąvoka (su juridiniu asmeniu susiję asmenys), tai ją reikėtų vartoti ir 23.2 papunktyje.

20. Taisyklių 22.3 papunktyje nurodyta pateiktina informacija (laisvos formos ataskaitos išrašus ar kitus dokumentus, rodančius juridinio asmens bendrą apyvartą per laikotarpį nuo juridinio asmens įregistravimo dienos) nėra susijusi nei su vienu iš patikimumo deklaracijos išdavimo pagrindų, nurodytų Įstatymo 3 straipsnyje, ir prieštarauja šio įstatymo 3 straipsnio 2 daliai, kuri numato, kad juridiniam asmeniui, pateikusiam tiekėjo patikimumo pažymėjimo kopiją, patikimumo deklaracija išduodama, jeigu juridinis asmuo atitinka tris nurodytus patikimumo deklaracijos išdavimo pagrindus.

21. Taisyklių 24 punkte kelis kartus vartojama formuluotė „prašymo [išduoti patikimumo deklaraciją] teikiamą dokumentų lapą“ turėtų būti patikslinta, nes nėra aišku, ar turi būti pasirašytas tik pačio nustatytos formos prašymo kiekvienas lapas, ar prašymo ir su juo teikiamų visų kitų dokumentų (priedų) lapas. Taip pat siūlome patikslinti, ar teikiant prašymą elektroninėmis priemonėmis saugiu elektroniniu parašu turi būti pasirašytas kiekvienas lapas (įvertinant, kaip tai atrodytų praktikoje), ar prašymas / visas „paketas“ vienu parašu.

22. Taisyklių 25 punktą rekomenduotume parodyti kalbos redaktoriui. Taip pat neaišku, kokią papildomą prašymų nagrinėjimo tvarką turėtų nustatyti Įgaliota institucija. Manome, kad pagal Įstatymo nuostatas ir Taisyklių III skyriaus pavadinimą (Prašymų nagrinėjimas) visa prašymų nagrinėjimo tvarka turėtų būti nustatyta teikiamose Taisyklėse. Įgaliota institucija galėtų nustatyti tik savo vidaus dokumentų tvarkymo aprašą ar Komisijos nuostatus. Be to, prašymų nagrinėjimas reguliuojamas ir Įstatymo 6 straipsnyje.

23. Taisyklių 27 punkte siūlome nevardinti priežasčių, kodėl negalima gauti tam tikrų duomenų iš registrų ir IS, ir nurodyti, kad „jeigu Įgaliota institucija negali gauti reikiamų duomenų ir informacijos iš atitinkamų valstybės ir (ar) žinybinių registrų, valstybės ir (ar) savivaldybių informacinių sistemų“. Taip pat šiame punkte (ir 30 punkte) užsimenama apie „tinkamai įformintą pateiktą prašymą“, tačiau Taisyklėse niekur nėra reglamentuota, kaip elgiasi Įgaliota institucija gavusi netinkamai įformintą prašymą. Siūlome įsivertinti, ar šiuo klausimu tikrai pakanka Įstatymo

nuostatų. Taip pat per siaurai apibrėžiami („įmonės“) subjektai, galintys tvarkyti duomenis ir informaciją (žr. Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymą); ši pastaba taip pat taikoma ir 28.10 papunkčiui, 38 punktui.

24. Taisyklių 28.5 papunktyje reikėtų rašyti „3 punktą“, 30 punkte – „vieną darbo dieną“.

25. Taisyklių 29 punktą reikėtų tikslinti, nes Taisyklių 28 punktas nenustato duomenų ir informacijos pateikimo *tvarkos*.

26. Dėl Taisyklių 27, 29, 30 ir 32 punktuose dėstomų terminų kyla abejonių, ar jie (bendrai 8 darbo dienos) atitinka Įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje numatytą 7 darbo dienų terminą, jei pagal 33 punktą nebūtų gauta pasiūlymų dėl prašymo svarstymo Komisijoje. Taip pat siūlome Taisyklių 30 punkte numatyti, kad institucijoms pateikiamos ne tik prašymo ir su juo pateikiamų dokumentų kopijos, bet ir Įgaliotos institucijos gauta informacija ir duomenys. Taip pat siūlome įsivertinti, ar Taisyklių 31 punkte tikrai reikia numatyti penkių darbo dienų terminą, nes dokumentai turėtų būti siunčiami automatiškai, nes to reikalauja Įstatymas (nebent kartu būtų siunčiama gauta informacija ir duomenys, kurie gaunami Taisyklėse nustatytais terminais, bet to nėra numatyta).

27. Taisyklių 30 ir 31 punktą reikėtų dėstyti iš esmės naudojant identiškas formuluotes, tuo tarpu dabar pagal vieną punktą dokumentai su raštu siunčiami, pagal kitą – pateikiami, ir pan.

28. Taisyklių 32 punkte siūlome rašyti vien tik vienaskaitos forma „kurios atstovas yra paskirtas Komisijos nariu“.

29. Taisyklių IV skyriaus pavadinimą reikėtų papildyti nurodant, kad šis skyrius reglamentuoja ir patikimumo deklaracijų išdavimą.

30. Taisyklių V skyriaus pavadinimą reikėtų tikslinti, nes jis reglamentuoja ne tik informacijos pateikimą, bet ir pačią panaikinimo tvarką.

31. Taisyklių 38 punktą siūlome tikslinti, pirmiausia numatant bendrą pareigą Įgaliotai institucijai nedelsiant pateikti informaciją, jei sužinoma, kad juridinis asmuo nebeatitinka bent vieno Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatyto patikimumo pagrindo. Taip pat siūlome sprendimą panaikinti patikimumo deklaracijos galiojimą nustatyti šiose Taisyklėse, o ne įgaliotos institucijos nustatytoje tvarkoje (žr. šios išvados 22 punktą).

32. Atsižvelgiant į tai, kad 2020 m. kovo 6 d. Teisingumo ministro įsakymu Nr. 1R-72 buvo patvirtintas Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašas ir pagal naujus reikalavimus (Aprašo 6 ir 7 punktai) nurodant ES teisės aktus neturi būti nurodomas jų paskelbimo ES Oficialiame leidinyje duomenys, reikėtų atitinkamai patikslinti Taisyklių 41 punktą.

33. Taisyklių 42 punkte siūlome rašyti „pateikti asmens duomenys“, 42.1 papunktyje – „susijusios su patikimumo *deklaracijos* išdavimu“.

34. Taisyklių 42 punktą siūlome suderinti su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, nes abejotina, ar asmens duomenis tikrai būtina tvarkyti 42.3-42.6 papunkčiuose nurodytais tikslais.

35. Siūlome įsivertinti Taisyklių 43 punktą ir jo praktinę taikymo tvarką, nes kyla abejonių, ar šiame punkte aptariamoje skelbiamoje informacijoje gali būti asmens duomenų; taip pat siūlome įsivertinti, ar 3 punkte nurodytos informacijos (kontaktinio asmens pareigos, vardas ir pavardė, kontaktinis adresas, telefono ryšio numeris ir (ar) elektroninio pašto adresas) tvarkymas neturėtų būti reglamentuotas 43 punkte nurodytų subjektų vidaus teisės aktais.

36. Taisyklių 44 punkte siūlome rašyti „Įgaliotai institucijai perduotų asmens duomenų tvarkytoja“.

37. Siūlome tikslinti Taisyklių 44 punktą, nes Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymas nenumato dokumentų su asmens duomenimis saugojimo terminų.

38. Siūlome tikslinti Taisyklių 46 punktą, nes Vyriausybė neturėtų reglamentuoti, kaip įgyvendinamos duomenų subjektų teisės NATO konkursą *skelbiančioje organizacijoje*, kuri nebūtinai bus Lietuvos Respublikos institucija ar įstaiga.

39. Siūlome tikslinti Taisyklių priedą atsisakant frazės “esu informuotas”, nes juridinio asmens niekas neinformuos. Be to, abejotina, ar asmuo turėtų patvirtinti, kad jis susipažinęs su teisės aktu (Taisyklėmis).

40. Siūlome iš esmės peržiūrėti priedo 3 punktą, jo struktūrą (3.2. papunktis nėra susijęs su 3 punktu), reikalavimą nurodyti asmens, turinčio ne mažiau kaip 1/3 balsų dalyvių susirinkime, pareigas, gal būt paprašyti pateikti informaciją, kiek balsų dalyvių susirinkime turi asmuo (jei tai būtų reikšminga nustatant juridinio asmens patikimumą). Siūlome apsvarstyti, ar neturėtų būti nurodyta informacija ir apie kitus Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytus asmenis - juridinio asmens vadovą, juridinio asmens valdymo organo narius, vyriausiąjį buhalterį arba apskaitą tvarkančio struktūrinio padalinio vadovą.

41. Taisyklėse daugelyje vietų minimas „patikimų juridinių asmenų sąrašas“, tačiau toks sąrašas nėra minimas Įstatyme. Todėl būtina aiškiai reglamentuoti atvejus, kada ir kaip toks sąrašas yra sudaromas ir teikiamas NATO konkursą rengiančiai institucijai. Taip pat įstatymas ir Taisyklės numato galimybę, kai NATO konkursą rengianti institucija kreipiasi į įgaliotą instituciją „patvirtinti prašyme nurodyto juridinio asmens patikimumą“. Tačiau Taisyklėse nėra detalizuojama, kada NATO konkursą rengianti institucija turi kreiptis dėl tokio patvirtinimo.

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 23 d. nutarimo Nr. 921 „Dėl Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto

1. Siūlome atsižvelgti į Teisingumo ministerijos siūlymą, kuriam pritariame, kad kartu su projektais taip pat būtų teikiami ir atitinkami Viešųjų pirkimų tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. 1517 „Dėl Viešųjų pirkimų tarnybos nuostatų patvirtinimo“, pakeitimai.

Atsižvelgiant į tai, kad pagal Vyriausybės darbo reglamento 38.1 ir 21.2 papunkčius teikime turi būti nurodyti teikiamo sprendimo įgyvendinimo kaštai, pagrindžiami atliktais kiekybiniais ir (ar) kokybiniais vertinimais; o prie projektų pridėtame Viešųjų pirkimų tarnybos rašte nurodoma, kad, be kita ko, Tarnybos patalpas reikės pritaikyti IIRIS nustatytiems saugumo reikalavimams, prašome teikime nurodyti visus siūlomo sprendimo įgyvendinimo kaštus.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad prie projektų pridėtas „Projektų aiškinamasis raštas“, tačiau pagal Seimo Statutą ir Vyriausybės darbo reglamentą aiškinamieji raštai teikiami tik prie įstatymų projektų. Visa privalomai nurodytina ir kita aktuali informacija turi būti išdėstyta teikime (Vyriausybės darbo reglamento 38 punktas).

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Deividas Kriauciūnas

Deividas Kriauciūnas, tel. 870663817, el. p. deividas.kriauciunas@lr.lt